

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Ortaokuldaydım. 'Süt' başlıklı kitabının Hisar Yayınları'ndan 'adrese teslim' gönderildiğini okudum. Mektup yazdım, yanıt gelmedi; kitapçılarda

da bulamadım. Sonradan bütün şiirlerinin yayımlandığı kitaplarda okudum onu ama geçenlerde bir yerde elime geçince çocuklar gibi sevinerek aldım.

Deli gibi okuduğum, yolun henüz çok başındaki yıllarda, evde elime geçirdiğim bir 'Varlık Şiirleri Antolojisi'nde bir şiirini görmüştüm. "Şimdi İzmir'de sabahın sekizi / Karşıyaka'da, Alsancak'ta, Güzelyalı'da. / Bir ağ dolusu balık gibi gençliğimizi / Daha yeni çektik denizden, rüyalarımızı da... / Türküler övüyor sevgimizi" diye başlıyordu. Okur okumaz nasıl ezberlemezdim? Hiç de unutmadım. Süt'ü açtım, ikinci şiir oydu. Belleğin savruluşu, zaman sanki hiçbir iz bırakmamış, sanki nicel olarak hiçbir anlamı yokmuş izlenimi veriyordu. Camlara bir Haziran akşamı iniyordu ve o "Haziran'da bir duman tüter boram boram, / Sen o dumansın" diyordu.

"Yurdumun uçsuz bucaksız / Gökte yıldız kadar köylerimiz var..." diye başlayan şiiriyle göz göze geldiğimde, sorun, anımsamak değil, şiiri okuyanın kim olduğunu bilmektir? Ortaokul ders kitabına eğilmiş çocuk mu, kırk yaşındaki adam mı? Yanıtlamak olanaksız; çünkü anımsadıklarımız bildiklerimiz değil ancak sanılarımızdır. Nitekim, "Anılar durmadan bir şey söyler. / - İştibilirsen işt" demiyor muydu?

Cahit Külebi'yi ilk kez Türk Dil Kurumu'nda genel yazmanken görmüştüm. Yanılmıyorsam, Selim İleri ve Hulki Aktunç o yıl TDK ödülleri kazanmışlardı ve tören için Ankara'daydılar. 1980 öncesiydi. Bir öğleden sonra Selim'le odasına gittik; arkadan Hulki geldi. Sonra bizi arabasıyla istasyona bıraktı; galiba biraz da gecikmiştik. Selim, Külebi'yi ve şiirini çok seviyordu; kadir bilir kalbiyle bugüne değin de hep sevdi.

Sonra, galiba 1983'tü, tekrar karşılaştık. İri, güçlü gövdesiyle ve her zamanki heyecanlı haliyle tabii ilk karşılaşmamızı ve beni hiç anımsamaksızın, Sosyal Demokrat Parti'nin (SODEP) kuruluşunu anlattı. Ben de hiçbir şey söylemedim.

Derken, 1990'larda, Kültür Bakanlığı'ndaki görevim nedeniyle bir kez daha karşılaştık. Son olarak da dikilecek büstü için yapılan törene gelince yanına gittim, karşı koydu ama direttim, elini onurla öptüm.

Sanırım bugünlerde hasta.

Cahit Külebi, her zaman derin bir küskünlüğün, kırgınlığın içinden yazdı. Bunun bir nedeni yoktu. Belki olabileceklere, yaşanabileceklere karşı bir şair sezgisiyle önceden gösterilmiş bir tepkiydi onunki. Çünkü, salt, insanın arınmışlığıyla, duruluğuyla ilgilendi. Bu nedenle de Türkçe şiirin çocuk sesini yakalamış belki de tek şiirini kurdu. İnsanları, kadınları ama galiba onlardan daha çok yurdu sevdi. Yurt ve coğrafya onda her zaman bir erinç kaynağı, bir sığınak oldu. "Şimdi tarlalarda güneş vardır, / Karlar donmuştur otların uçlarında" dizeleri ve onlara sığdırdığı sonsuz çağrışımlar, yoksa hangi duyarlılıkla yazılabilir?

Her zaman sevdalı bir başın sahibiydi. Bir anımsamanın, bir düşselliğin, bir 'hayalin' içinden yazmak onun için kaçınılmazdı. Çünkü, incitmeyen, incitse bile avutan tek şey anımsamaktı: "Kamyonlar kavun taşır ve ben / Boyuna onu düşünürdüm." Fakat incinişlerini de derin bir sızıyı duyumsatarak yazdı: "Anladım bu şehir başkadır / Herkes beni aldattı gitti, / Anladım bu şehir başkadır / Herkes beni aldattı gitti. / Yine kamyonlar kavun taşır, / Fakat içimde şarkı bitti." Gene de yüreğinin tokluğunu, her şeye karşı "yalnızlığı hiç sevmem / konuş biraz" diyerek gösterdi.

Çok zamandır şiir yazmıyor. Son karşılaşmamızda nedenini sorduğumda "ben halk ozanı, aşıklar gibi yazarım, artık yazamıyorum" demişti. Tefik Çavdar, bir Kayseri yolculuğundan dönerken otobüste, kucağındaki hasta çocuğu ölen kadını görüp şiir yazamadığına, en az ölen çocuğa dövündüğü kadar dövünen Külebi'yi anlatmıştı.

'Bütün Şiirleri'nin başına "Evel zaman içinde yazdığım şiirler / Bergüzar olsun / Aç kapıyı bezirgan başı / Bezirgan başı" diye yazmıştı. Tabii ki oldular. Ama ben gene de son zamanlarda, nedense dikkatimi ilk Selim'in çektiği ve çok sevdiği dizelerini durmamacasına tekrarlıyorum içimden: "Bir gece habersiz bize gel / Merdivenler gıcırdamasın / Öyle yorgunum ki hiç sorma / Sen halimden anlarsın..."